

Makró definíció tartalmazhat blokk ismétlést, és blokk ismétlés is tartalmazhat makró definíciót vagy makró hívást. Pl.: A bit léptető és forgató utasítás kiterjesztésnek egy újabb megoldása:

```

; makrót definiáló blokkismétlés
      IRP      OP, <RCR,RCL,ROR,ROL,SAR,SAL>
OP&S  MACRO   OPERANDUS,N
      mov     cl, N
      OP     OPERANDUS,c1
      ENDM
      ENDM

```

Ennek a megoldásnak előnye, hogy nem kell külön meghívunk a külső makrót az egyes utasításokkal, mert ezt elvégzi helyettünk az **IRP** blokk ismétlés.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

1

```

; makrót definiáló blokkismétlés
      IRP      OP, <RCR,RCL,ROR,ROL,SAR,SAL>
OP&S  MACRO   OPERANDUS,N
      mov     cl, N
      OP     OPERANDUS,c1
      ENDM
      ENDM

```

hatása:

```

RCRS  MACRO   OPERANDUS,N
      mov     cl, N
      RCR    OPERANDUS,c1
      ENDM
RCLS  MACRO   OPERANDUS,N
      ...

```

Máté: Assembly programozás

11. előadás

2

Szegmens, szegmens csoport

```

sz_név  SEGMENT  aling_type combine_type 'osztály'
...
sz_név  ENDS

```

sz_név a szegmens (szelet) neve.

A fordító az azonos nevű szegmens szeleteket úgy tekinti, mintha folyamatosan, egyetlen szegmens szeletbe írtuk volna.

Az azonos nevű szegmens szeletek paraméterei egy modulon belül nem változhatnak.

A szerkesztő egy memória szegmensbe szerkeszti az azonos nevű szegmenseket.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

3

aling_type (illesztés típusa): a szerkesztőnek szóló információ. Azt mondja meg, hogy a szegmens szelet milyen címen kezdődjön:

BYTE 1-gyel,
WORD 2-vel,
DWORD 4-gyel,
PARA 16-tal,
PAGE 256-tal osztható címen.

Akkor van jelentősége, ha a szegmens szelet egy másik modulban lévő ugyanilyen nevű szegmens szelet folytatása.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

4

combine_type (kombinációs típus): a szerkesztőnek szóló üzenet. Lehet:

PUBLIC: (alapértelmezés) az azonos nevű szegmens szeletek egymás folytatásaként szerkesztendők.

COMMON: az azonos nevű szegmens szeletek azonos címre szerkesztendők. Az így keletkező terület hossza megegyezik a leghosszabb ilyen szegmens szelet hosszával. A **COMMON** hatása csak különböző modulokban megírt szegmens szeletekre érvényesül.

MEMORY: a szerkesztő ezt a szegmenst az összes többi szegmens fölé fogja szerkeszteni, mindig a program legmagasabb címre kerülő része (a Microsoft **LINK** programja ezt nem támogatja).

Máté: Assembly programozás

11. előadás

5

STACK: a stack részeként szerkesztendő a szegmens szelet, egyebekben megegyezik a **PUBLIC**-kal. Amennyiben van **STACK** kombinációs típusú szegmens a programban, akkor **SS** és **SP** úgy inicializálódik, hogy **SS** az utolsó **STACK** kombinációs típusú szegmensre mutat, **SP** értéke pedig ennek a szegmensnek a hossza.

AT **kif**: a **kif** sorszámú paragrafusra kerül a szegmens szelet. Alkalmas lehet pl. a port-okhoz kapcsolódó memória címek szimbolikus definiálására.

A szegmens osztály legtöbbször **CODE, DATA, CONSTANT, STACK, MEMORY**.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

6

Beágyazott (nested) szegmensek

```

message MACRO
    LOCAL    symbol
ADAT     SEGMENT PARA PUBLIC 'DATA'
symbol   DB    &text
          DB    13,10,"$"
ADAT     ENDS
          mov  ah, 09h
          mov  dx, OFFSET symbol
          int  21h
          ENDM
          . . .
KOD      SEGMENT PARA PUBLIC 'COCE'
          . . .
          message "Please insert disk"
    
```

Máté: Assembly programozás

11. előadás

7

Az **ASSUME** utasítás az assembler-t informálja arról, hogy a címzésekhez a szegmens regisztereket milyen tartalommal használhatja, más szóval, hogy melyik szegmens regiszter melyik szegmensnek a szegmens címét tartalmazza (melyik szegmensre mutat):

```
ASSUME sz_reg1:sz_név1[, sz_reg2:sz_név2 ...]
```

Máté: Assembly programozás

11. előadás

8

```
ASSUME sz_reg1:sz_név1[, sz_reg2:sz_név2 ...]
```

Az **ASSUME** utasításban felsorolt szegmenseket „aktív”-nak nevezzük.

Az **ASSUME** utasítás nem gondoskodik a szegmens regiszterek megfelelő tartalommal történő feltöltéséről! Ez a programozó feladata!

Az **ASSUME** utasítás hatása egy-egy szegmens regiszterre vonatkozóan mindaddig érvényes, amíg egy másik **ASSUME** utasítással mást nem mondunk az illető regiszterről.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

9

A **GROUP** utasítással csoportosíthatjuk a szegmenseinket:

```
G_nev GROUP S_név1[, S_név2...]
```

Az egy csoportba sorolt szegmenseket a szerkesztő a memória egy szegmensébe helyezi. Ha ilyenkor az **ASSUME** utasításban a csoport nevét adjuk meg, és ennek megfelelően állítjuk be a bázis regisztert, akkor a csoport minden szegmensének minden elemére tudunk hivatkozni.

Ilyenkor egy változó **OFFSET**-je és effektív címe (**EA**) nem feltétlenül egyezik meg.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

10

```

GRP      GROUP      ADAT1,ADAT2
ADAT1    SEGMENT    para public 'data'
A        dw         1111h
...
ADAT1    ENDS
ADAT2    SEGMENT    para public 'data'
W        dw         2222h
...
ADAT2    ENDS

code segment para public 'code'
    ASSUME CS:code, DS:GRP
    ASSUME SS:stack, ES:nothing
...
    
```

Máté: Assembly programozás

11. előadás

11

```

GRP      GROUP      ADAT1,ADAT2      code segment ...
ADAT1    SEGMENT    ...                ASSUME CS:code, DS:GRP
A        dw         1111h                ASSUME SS:stack, ...
...
ADAT1    ENDS
ADAT2    SEGMENT    ...
W        dw         2222h
...
ADAT2    ENDS
    
```

```

MOV SI,OFFSET W ; SI ← W offset-je: 0
; az ADAT2 szegmens elejétől mért távolság
MOV AX,[SI] ; AX ← 1111h,
; de!!!
LEA SI,W ; SI ← effektív címe:
; a GRP szegmens csoport elejétől mért távolság
MOV AX,[SI] ; AX ← 2222h.
    
```

Máté: Assembly programozás

11. előadás

12

Globális szimbólumok

A több modulból is elérhető szimbólumok.

A globális szimbólumok teszik lehetővé, hogy a programjainkat modulokra bontva készítsük el. Az egyes modulok közötti kapcsolatot a globális szimbólumok jelentik.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

13

Globális szimbólumok

Ha egy szimbólumot globálissá kívánunk tenni, akkor **PUBLIC**-ká kell nyilvánítanunk annak a modulnak az elején, amelyben a szimbólumot definiáljuk:

```
PUBLIC    sz1[, sz2...]
```

Azokban a modulokban, amelyekben más modulban definiált szimbólumokat is használni szeretnénk, az ilyen szimbólumokat **EXTRN**-né kell nyilvánítanunk:

```
EXTRN sz1:típus1[, sz2:típus2...]
```

Máté: Assembly programozás

11. előadás

14

INCLUDE utasítás

```
INCLUDE    File_Specifikáció
```

hatására az assembler az **INCLUDE** utasítás helyére bemásolja az utasítás paraméterében specifikált file szövegét.

Az **INCLUDE**-olt file-ok is tartalmazhatnak **INCLUDE** utasítást.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

15

Ha makró definícióinkat a **MyMacros.i** file-ba kívánjuk összegyűjteni, akkor célszerű ezt a file-t így elkészítenünk:

```
IFDEF    MyMacros_i  
MyMacros_i    = 1  
...      ;; makró, struktúra definíciók  
...      ;; EXTRN szimbólumok  
ENDIF
```

Ekkor a **MyMacros.i** file legfeljebb egyszer kerül bemásolásra, mert az összes további esetben a feltételes fordítás feltétele már nem teljesül.

A **.-**-ot **_**-sal helyettesítettük!

A legtöbb include file-ban ezt a konvenciót alkalmazzák.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

16

Lista vezérlési utasítások

```
TITLE    cím
```

A fordítás során keletkező lista minden oldalán megjelenik ez a **cím**. Egy modulon belül csak egyszer alkalmazható.

```
SUBTITLE alcím
```

Többször is előfordulhat egy modulon belül. A program lista minden oldalán – a cím alatt – megjelenik az utolsó **SUBTITLE** utasításban megadott **alcím**.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

17

```
PAGE    [op1][, op2]
```

Paraméter nélkül lapdobást jelent.

Ha egyetlen paramétere van és az egy **+** jel, akkor a fejezet sorszámát növeli eggyel, és a lapszámot **1**-re állítja.

Ettől eltérő esetekben **op1** az egy lapra írható sorok ($10 \leq op1 \leq 255$), **op2** az egy sorba írható karakterek számát jelenti ($60 \leq op2 \leq 132$).

Ha valamelyik paramétert nem adjuk meg, akkor természetesen nem változik a korábban beállított értéke.

A sorok száma kezdetben **66**, a karaktereké **80**.

Máté: Assembly programozás

11. előadás

18

A **TITLE**, a **SUBTITLE** és a **PAGE** egy elkészült programcsoport végső papír-dokumentációjának jól olvashatóságát segíti.

A programfejlesztés során ritkán készítünk program listákat.

NAME **név**

A modul nevét definiálhatjuk vele. A szerkesztő ezt a nevet fogja használni. Ha nem szerepel **NAME** utasítás a modulban, akkor a **TITLE** utasítással megadott cím a modul neve. Ha ez sincs, akkor a file nevének első **6** karaktere lesz a modul neve.

COMMENT **határoló_jel** **szöveg** **határoló_jel**

Segítségével több soros kommentárokat írhatunk. Az assembler a **COMMENT** utáni első látható karaktert tekinti **határoló_jel**-nek, és ennek a jelnek az újabb előfordulásáig minden kommentár. Nyilvánvaló, hogy a kommentár belsejében nem szerepelhet **határoló_jel**.

%OUT **szöveg**

Amikor ehhez az utasításhoz ér a fordítóprogram, akkor a paraméterként megadott **szöveg**-et kiírja a képernyőre.

.RADIX **számrendszer_alapja**

Ha programban egy szám nem tartalmaz számrendszer jelölést, akkor az illető számot ebben a számrendszerben kell érteni (alapértelmezésben decimális).